

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**pentru aprobarea proiectului de Lege
pentru modificarea unor acte legislative**

În temeiul prevederilor art. 28 alin. (2) din Legea nr. 1/2018, cu privire la organizațiile de creditare nebancare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108-112, art.200), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

PRIM-MINISTRU

Ion CHICU

Contrasemnează

Ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul justiției

Fadei NAGACEVSCHI

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE
pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - La articolul 7¹ alineatul (1) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cuvintele „organizațiilor de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiilor de creditare nebancaară”.

Art. II. - Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, ediție specială) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 25:

la alineatul (2), cuvintele „organizațiilor de microfinanțare și a companiilor de leasing” se substituie cu cuvintele „organizațiilor de creditare nebancaară”;

2. Articolul 31:

la alineatul (2), cuvintele „organizațiile de microfinanțare și persoanele care practică activitatea de leasing financiar” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancaară”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizațiilor de creditare nebancaară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebancaare și dobânzilor aferente și pentru acoperirea creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar, care se determină conform regulamentelor corespunzătoare ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.

Art. III. - La articolul 4 alineatul (20) și alineatul (21) din Legea nr. 408/2001 pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08.02.2007), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancaară”.

Art. IV. - Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

în noțiunea „agent bancassurance” cuvintele „organizație de microfinanțare sau persoană juridică care practică activitatea de leasing” se substituie cu cuvintele „organizație de creditare nebancaară”;

2. La articolul 48:

alineatul (3¹) litera a) cuvintele „organizație de microfinanțare sau o persoană juridică care practică activitatea de leasing” se substituie cu cuvintele „organizație de creditare nebancaară”.

Art.V. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.316-321, art.546) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, în noțiunea „sursa de formare a istoriei de credit” cuvintele „companie de leasing,” se exclud, iar cuvintele „organizație de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizație de creditare nebancaară”;

2. La articolul 6:

alineatul (2), după cuvintele „băncile comerciale” se completează cu cuvintele „și organizațiile de creditare nebancaară”, iar cuvintele ”care însă va asigura acces automatizat celorlalte birouri ale istoriilor de credit la aceste date” se exclud;

alineatul (8), după cuvântul „bancaar,” se completează cu cuvintele „a informației confidențiale față de clientul organizației de creditare nebancaară,”;

3. La articolul 7:

alineatul (1) se completează cu litera c), cu următorul conținut: ”c) altor birouri ale istoriilor de credit – la solicitare în baza demersului utilizatorului/subiectului istoriei de credit indicat în lit.a) sau b)”.

articolul se completează cu alineatul (3)¹ cu următorul conținut:

”(3)¹ Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit unui alt birou al istoriilor de credit în condițiile (inclusiv de plată) și modul stabilit în actele normative ale autorității publice competente. Biroul istoriilor de credit nu este în drept să modifice conținutul raportului de credit prezentat de un alt birou al istoriilor de credit și nici să stocheze, sub orice formă, total sau parțial informația din acesta.”.

alineatul (4) se completează cu următorul text: ”La prezentarea raportului de credit unui alt birou al istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informații referitoare la biroul istoriilor de credit căruia i-a fost prezentat raportul de credit, precum și informațiile specificate la art.5 alineatul (5) referitoare la utilizatorul istoriei de credit care a prezentat demersul în baza căruia a fost eliberat raportul de credit.”.

alineatul (15), după cuvântul „bancaar,” se completează cu cuvintele „a informației confidențiale față de clientul organizației de creditare nebancaară,”;

4. La articolul 13:

alineatul (2) se completează cu următorul text:

”În scopul oferirii informației complete aferente istoriei de credit, birourile istoriilor de credit sînt obligate să efectueze schimbul de informații aferente istoriilor de credit (rapoartelor de credit), cu alte birouri ale istoriilor de credit în modul stabilit de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente.”.

5. La articolul 17:

alineatul (3) punctul 1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației aferente istoriilor de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit.”.

6. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Articolul 20. Respectarea secretului comercial, a secretului bancar și a informației confidențiale față de clientul organizației de creditare nebancaară de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit

Se interzice persoanelor cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit să utilizeze în alte scopuri sau în alt mod decât cel prevăzut în prezenta lege și/sau să divulge în orice formă informația care constituie secret comercial, secret bancar sau informație confidențială față de clientul organizației de creditare nebancaară a biroului istoriilor de credit, a sursei de formare a istoriei de credit, a subiectului istoriei de credit sau a utilizatorului istoriei de credit.”

Art. VI. - La articolul 21 alineatul (2) litera a¹) și articolul 22 alineatul (2) din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.423-429, art.859), cuvintele „leasing, microfinanțare” se substituie cu cuvintele „creditare nebancaară”.

Art. VII. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 310, cuvintele „și a organizațiilor de microfinanțare”, „sau a organizațiilor de microfinanțare”, „și persoanei cu funcție de răspundere din organizația de microfinanțare” se exclud.

2. Se completează cu articolul 310³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 310³.** Încălcarea legislației privind activitatea organizațiilor de creditare nebancaară

(1) Nerespectarea de către organizațiile de creditare nebancaară a cerințelor privind elaborarea și aprobarea regulamentelor interne de activitate stabilite prin lege,

se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități contravenționale.

(2) Desfășurarea de către organizația de creditare nebancaară cu titlu profesional a altor activități decât cele stabilite de lege,

se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități contravenționale.

(3) Încălcarea interdicțiilor stabilite în activitatea organizațiilor de creditare nebancaară,

se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități contravenționale.

- (4) Încălcarea de către organizația de creditare nebancară a cerințelor stabilite prin lege privind înregistrarea de stat aferente solicitării avizului sau notificare a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități contravenționale.
- (5) Încălcarea exigențelor față de administratorii și fondatorii organizației de creditare nebancară, se sancționează cu amendă de la 100 la 250 de unități contravenționale.
- (6) Nerespectarea de către organizația de creditare nebancară a cerințelor stabilite prin lege aferente capitalului social minim și capitalului propriu, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități contravenționale.
- (7) Neefectuarea de către organizația de creditare nebancară a auditului obligatoriu în cazurile stabilite de lege, se sancționează cu amendă de 100 la 200 de unități contravenționale.”.

3. La articolul 404, textul „310²” se substituie cu textul „310³”.

Art.VIII. - La art.6 alin.(1) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197 art.665), la noțiunea „entitate de interes public” litera a) cuvintele „o companie de leasing,” se exclud.

Art.IX. - Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.619) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 12 se completează cu alin. (4) cu următorul conținut:

„(4) Costul total aferent unui contract de credit pentru consumatori pe un termen de până la 2 ani nu poate depăși valoarea totală a creditului.”

2. În titlul Anexei nr.3, cuvintele „organizații de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizații de creditare nebancară”.

Art.X. - Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.306-313, art.651), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, noțiunea „garanție financiară pentru credite” cuvintele „instituție financiară” se substituie cu cuvintele „bancă sau o organizație de creditare nebancară”.

2. La articolul 12 alineatul (3) litera g), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancară”.

3. La articolul 13:

la alineatul (2) cuvintele „instituțiile financiare” se substituie cu cuvintele „banci sau o organizațiile de creditare nebancară”;

alineatul (6), cuvintele „instituțiile financiare” se substituie cu cuvintele „bănci sau organizațiile de creditare nebancaară”.

Art.XI. - Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.58-66, art.133), se modifică după cum urmează:

La articolul 4 alineatul (1):

litera c) cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancaară”;

litera h) după cuvântul „întreprinzător” se completează cu textul „,cu excepția persoanelor prevăzute la lit. c)”.

Art.XII. - La articolul 12 alineatul (1) litera b) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.1-6, art.22), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancaară”.

Art. XIII. - Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.108-112, art.200) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu următoarele noțiuni:

„*beneficiar efectiv* – persoană fizică care deține sau controlează în ultimă instanță, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau control în capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancaară;

deținător – fondatorul, acționarul/asociatul organizației de creditare nebancaară reprezentat de persoane fizice și/sau juridice, inclusiv beneficiarii efectivi;

împrumut subordonat – împrumut acordat printr-o singură operațiune de către deținătorii organizației de creditare nebancaară, și/sau bănci, societăți financiare nonbancare, organizații necomerciale și/sau persoanele considerate investitori calificați potrivit legislației privind piața de capital, în mărime de cel puțin 600 000 lei, care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

a) nu este garantat;

b) termenul de scadență este de cel puțin 3 ani. Dacă termenul de scadență nu este fixat, împrumutul este rambursabil, la discreția exclusivă a organizației de creditare nebancaară, însă nu mai devreme de 3 ani de la data acordării;

c) dispozițiile care reglementează împrumuturile subordonate nu indică în mod explicit sau implicit că împrumuturile subordonate vor fi sau ar putea fi rambursate anticipat de către organizația de creditare nebancaară în alte cazuri decât lichidarea organizației de creditare nebancaară;

d) în cazul lichidării organizației de creditare nebancaară, se achită după executarea creanțelor tuturor creditorilor organizației de creditare nebancaară;

leasing financiar - totalitatea raporturilor care iau naștere în scopul și în cadrul realizării unui contract de leasing prin care se prevede expres transferul către locatar,

la momentul expirării contractului, al dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului;

public – orice persoană fizică sau persoană juridică care nu este considerată investitor calificat în sensul legislației privind piața de capital. Nu intră în această categorie: statul, autoritățile administrației publice centrale, regionale și locale, agențiile guvernamentale, băncile, societățile financiare nonbancare, organizațiile necomerciale și alte societăți similare;”.

2. Articolul 3:

la noțiunea „*administrator*” – cuvântul „*filialei*” se substituie cu cuvintele „*sucursalei/oficiului secundar al*”;

noțiunea „*oficiu secundar*” – va avea următorul cuprins:

„*oficiu secundar* – unitate structurală internă a organizației de creditare nebanară, situată în afara sediului central, care nu este sucursală, nu are bilanț separat și desfășoară unele sau toate activitățile organizației de creditare nebanară, conform regulamentului intern aprobat în acest sens;”.

3. Articolul 5

se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Organizațiile de creditare nebanară vor publica pe pagina sa web oficială regulamentele interne stabilite la alin. (4) al prezentului articol, precum și vor asigura existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor în vederea determinării costului total al creditului nebanar / leasing financiar. La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare/leasing financiar, la care sunt prestabilite grafice concrete de achitare, organizația de creditare nebanară va asigura calculul pe perioade (zilnic / lunar / trimestrial) în funcție de frecvența plăților, a achitărilor aferente creditului nebanar/leasingului financiar care urmează a fi efectuate de client (achitarea creditului/leasingului financiar, ratei dobânzii/ratelor de leasing, comisioanelor, taxelor etc.). Costul total al creditului nebanar/leasing financiar se determină reieșind din condițiile existente înaintea încheierii contractului respectiv (valoarea totală a creditului/leasing financiar, termenele de rambursare, dobânda anuală efectivă etc.).”.

4. Articolul 7:

la alineatul (4) lit. c) se exclude;

se completează cu alin. (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Organizațiile de creditare nebanară prezintă informația confidențială referitoare la client în adresa birourilor istoriilor de credit, în modul și volumul stabilit de Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit.”.

5. La articolul 9

alineatul (1)

la lit. a) cuvintele „*persoane fizice*” se substituie cu cuvântul „*public*”;

se completează cu lit. e)-f) cu următorul cuprins:

„e) aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de costuri) aferente unui contract de acordare a creditului nebancaar sau leasing financiar pentru consumator (persoană fizică) pe un termen mai mic de 2 ani în mărime totală care să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv;

f) în cazul acordării creditelor nebancaare pentru consumatori (persoane fizice) la care suma inițială debursată este de până la 50 mii lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit):

- să efectueze schimbări ale clauzelor contractuale respective care ca efect măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului respectiv;

- și pentru care debitorul înregistrează plăți expirate (mai mari de 30 zile), să încheie oricare alte acte juridice cu același debitor care ca efect măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației de rambursare a creditului nebancaar curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Împrumutul subordonat nu se raportă la prevederile alin. (1) lit. a) din prezentul articol.”.

6. La articolul 10

alineatul (2) cuvintele „filialei, a reprezentanței” se substituie cu cuvântul „sucursalei”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizația de creditare nebancaară este obligată să-și desfășoare activitatea în sediul organizației/sucursalei/oficiului secundar înregistrat în Registrul organizațiilor de creditare nebancaară autorizate, care urmează a fi situat în imobil cu destinație nelocativă.”.

7. La articolul 11

alineatul (3) cuvintele „filialelor și/sau a reprezentanțelor” se substituie cu cuvintele „sucursalelor”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizația de creditare nebancaară este în drept să constituie sucursale și/sau oficii secundare, care se notifică autorității de supraveghere în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale acesteia.”.

8. La articolul 12 cuvintele „fondator (acționar/asociat)” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „deținător” la forma gramaticală corepsunzătoare.

9. La articolul 13

alineatul (2)

lit. d) cuvintele „filialele ori reprezentanțele” se substituie cu cuvintele „sucursalele/oficiile secundare ale”;

lit.f) după cuvintele „beneficiarilor efectivi” se completează cu textul „care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancaară”

10. La articolul 17

alineatul (1) textul de „300000 de lei” se substituie cu textul „1000000 de lei”.

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizația de creditare nebancară este obligată să dețină și să mențină capitalul reglementat în raport cu valoarea activelor la orice dată în mărime de cel puțin 5%, calculat conform criteriilor și cerințelor stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere.”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul majorării capitalului social al organizației de creditare nebancară prin care suma aportului este de cel puțin 500 000 lei depuse integral în formă bănească, autoritatea de supraveghere va solicita suportul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în vederea verificării sursei mijloacelor financiare utilizate, cu informarea autorității de supraveghere în termen de cel mult 30 zile calendaristice privind existența/lipsa suspiciunilor pertinente cu privire la spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului.”.

11. La articolul 18

alineatul (2)

lit. c) cuvintele „filialelor, ale reprezentanțelor” se substituie cu cuvântul „sucursalelor”;

lit. f) se completează cu cuvintele: „și al conducătorului sucursalei/oficiului secundar”;

lit. g) după cuvintele „beneficiarilor efectivi” se completează cu textul „care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancară”

lit h) după cuvântul „suspendarea” se completează cu cuvântul „radierea”.
alineatul (4), după cuvintele „fondatorilor (acționarilor/asociaților)” se completează cu cuvintele „date privind sucursalele/oficiile secundare.”.

12. La articolul 19 alineatul (5) după cuvintele „înregistrării de stat” se completează cu cuvintele „ sau data adoptării deciziei aferente,” , iar după textul „alin. (3)” se completează cu textul „și alin. (4)”.

13. La articolul 20 alineatul (1), se completează cu lit. d) cu următorul cuprins:

„d) încălcarea de către organizația de creditare nebancară a interdicțiilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a) din prezenta lege.”.

14. La articolul 23 alineat (4)

lit. b) după cuvintele „beneficiarii efectivi” se completează cu textul „care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancară”;

se completează cu lit. e) cu următorul cuprins:

„e) reglementarea creditării responsabile, inclusiv privind condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebancar și/sau leasing financiar, gradul de acoperire cu gaj.”.

15. La articolul 24
alineatul (1)

lit.c) se completează cu cuvintele „aplicată administratorilor organizației de creditare nebancară”;

se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) în cazul neîndeplinirii prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor, inclusiv în cazul sesizării de către autoritatea responsabilă privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori aplică și percepe incontestabil amendă organizației de creditare nebancară în mărime de până la 10% din veniturile din activitatea operațională ale organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate /leasingului financiar precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), calculate la finele anului precedent raportat la autoritatea de supraveghere, dar nu mai puțin de 10 000 lei;

f) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancară, amendă deținătorului organizației de creditare nebancară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancară sub formă de societăți pe acțiuni).”.

Art. XIV.

(1) Prevederile art. V intră în vigoare în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentei legi.

(2) Prevederile art. XIII p. 10 privind mărimea minimă a capitalului social vor intra în vigoare după cum urmează:

a) la data de 1 ianuarie 2021 – quantumul capitalului social urmează a fi de cel puțin 500000 de lei;

b) la data de 1 ianuarie 2022 – quantumul capitalului social urmează a fi de cel puțin 750000 de lei;

c) la data de 1 ianuarie 2023 – quantumul capitalului social urmează a fi de cel puțin 1000000 de lei.

(3) Autoritatea de supraveghere, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului